

Szanowni Czytelnicy!

Zapraszamy do lektury pierwszego semestralnego 2011/12 numeru naszej szkolnej gazetki, która powstała z myślą uwiecznienia naszych wspólnych starań, by Polska Szkoła nie tylko uczyła, ale również podtrzymywała tradycje, zwyczaje i dziedzictwo kulturowe naszej Ojczyzny. Dlatego pisząc o tym, chcielibyśmy uhonorować Nauczycieli, Księży, Siostry, i Rodziców za ich trud włożony w rozwój polskości u dzieci poprzez kultywowanie tego, co nam takie jest drogie i bliskie sercu.

Przy okazji zachęcamy wszystkich chętnych do

Podsumowanie wydarzeń I semestru:

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego mszą świętą w niedzielę 4/09/2011 roku
- Pierwsza niedziela października – rozdanie różańców dzieciom komunijnym
- Dzień Nauczyciela 14/10/2011 – Przedstawienie I Gim.
- Pasowanie na ucznia klas I 6/11/2011
- Andrzejki i Muzykowanie andrzejkowe
- Wizyta Św. Mikołaja 4/12/2011 i mikołajki klasowe
- Msza św. na rue du Bac i wręczenie dzieciom komunijnym Cudownego Medalika 7.12.12
- Wigilie klasowe
- Styczeń 2012 kolędowanie u Św. Genowefy
- Jasełka klasy I i III
- Pierwsza niedziela lutego – dzieci komunijne zapaliły swoje gromnice od Paschału
- Wycieczki do ogrodu botanicznego klas II
- Dyskoteka karnawałowa I Gim.

współpracy z gazetką, głównie uczniów, aby mogli wyrazić swoje przeżycia i wspomnienia związane z naszą szkołą.

II semestr zapowiada się bardzo ciekawie. Już tuż tuż wiosna i Święta Wielkanocne, więc czas by mówić o polskich tradycjach. Komitet Rodzicielski przygotowuje propozycje wycieczek klasowych na zakończenie roku, planowany jest również kiermasz z zabawami.

W dniach 9-12.05. Szkoła na Lamandé, która powstała w 1842 roku będzie obchodzić swój jubileusz, na który Pan Kierownik zaprasza serdecznie i naszą Szkołę. Będzie wiele ciekawych zabaw i konkursów do udziału, w których zachęcamy. Wszystkie proponowane konkursy są wywieszane na tablicy w szkolnym korytarzu i będą również na naszej stronie internetowej. A koniec roku 23 czerwca! ▀

Redakcja

Dzień Nauczyciela.

DZIEŃ NAUCZYCIELA

Dnia 14 października w całej Polsce świętuje się Dzień Nauczyciela. Z tej okazji, dzień później, nasza klasa zorganizowała spektakl pod tytułem: „Polskie baśnie spariowane.”

Wybraliśmy trzy kultowe historie: Warsa i Sawę; Lecha, Czecha i Rusa; Czerwonego Kapturka. Scenarzystami zostali na ten jeden dzień trzej uczniowie naszej I gimnazjum: Marysia Lipski, Katarzyna

Lakomy oraz Roksana Pokora. Każda parodia musiała zostać zagrana, a oryginalna baśń odgadnięta przez nauczycieli. Niektóre parodie wzbudzały śmiech i zaskoczenie ze strony widzów.

Czerwony Kapturek został mistrzem Kung Fu, Lech, Czech i Rus małymi dziećmi, kłócącymi się bez przerwy, a pokorny Wars buntowniczym nastolatkiem.

Spektakl odbył się w Kościele, przy oczach wielu klas.

Po oklaskach, nasi ukochani nauczyciele otrzymali bukiety kwiatów i wiele uśmiechów od dzieci w podziękowaniu za ich trud i poświęcenie. W tym dniu przypominamy sobie jak ważna i wartościowa jest praca nauczyciela. Jeszcze raz dziękujemy!!!

Roksana Pokora

PASOWANIE

W dniu 6-go listopada 2011 roku 72 pierwszoklasistów zostało w czasie uroczystego pasowania przyjętych do grona prawowitych uczniów naszej szkoły.

Ponieważ wejście do grona prawdziwych uczniów jest wielkim zaszczytem, wszystkie dzieci z powagą i dużym zaangażowaniem uczestniczyły we wszystkich testach które wyznaczyła im "wróżka" czyli starsza koleżanka.

Przechodziły kolejno między innymi przez krainy muzyki, śpiewu i pracowitości, bowiem bardzo ważne było zdobywanie kolejnych złotych nutek lub serduszek.

Następnie odświeżnie ubrani chłopcy w niebieskich a dziewczynki w czerwonych biretach po trudnych kilkutygodniowych przygotowaniach pod opieką swoich wychowawczyń Pani Moniki Korchel i Pani Kasi Chmielowiec z dumą wypowiedzieli tekst ślubowania i odśpiewali polski hymn.

Oczywiście częścią kulminacyjną było uroczyste pasowanie na ucznia przez

Kierownika Szkoły Polskiej Pana Konrada Leszczyńskiego.

Wszystkie « pierwszaki » otrzymały dyplom pasowania i pamiątkową książkę.

Po tak wyczerpującej części oficjalnej przygotowani przez rodziców słodki poczęstunek pozwolił zregenerować siły i spędzić kilka miłych chwil w towarzystwie kole-

gów i ich rodziców .

Zadowolone i dumne twarzyczki wszystkich uczestników były najlepszym wynagrodzeniem i podziękowaniem dla wszystkich którzy brali udział w przygotowaniach tak pięknej uroczystości.

Bogumiła Stawarska

Pasowanie

Święty Mikołaj

Święty Mikołaj

Jak co roku, już od 12 lat, na specjalne zaproszenie Księdza Proboszcza, odwiedził nasze dzieci Święty Mikołaj. Dzięki hojności Księdza Proboszcza, dofinansowaniu przez Komitet Rodzicielski i zaangażowaniu Rodziców z Trójek Klasowych, którzy dzielnie pomagali Mikołajowi, w tym roku przygotowane zostało 500 paczek ze słodyczkami. Mikołaj rozdał je w naszym Kościele po dwóch mszach świętych o 9.30 i 11.30 w niedzielę 4 grudnia 2011 roku.

Mikołaj, późniejszy święty, urodził się w mieście Patra i żył w

IV wieku w mieście Mira w Azji Mniejszej. Zasłynął jako biskup potrzebujących. Biednym ofiarowywał pomoc material-

na a pokrzywdzonym wsparcie duchowe.

Tradycja Św. Mikołaja bardzo głęboko zakorzeniona jest w kulturze polskiej. Zwyczaj odwiedzania dzieci w noc z 5 na 6 grudnia powstał w XII wieku i miał związek ze zwyczajem odwiedzania przez Św. Mikołaja przyklasztorne szkoły. Podczas tych wizyt Mikołaj dowiadywał się, czy uczniowie byli grzeczni, pracowici, posłuszni, czy odrabiali zadania i odmawiali modlitwy.

Wkrótce zwyczaj ten przeniesiony został do domów. Dzieci otrzymywały jabłka, złoczone orzechy, pierniki i drewniane krzyżyki. Dziś są to drobne upominki i słodycze. Niegrzecznym dzieciom, ku przestrodze, zostawiał rzepę, cebulę a później różgę.

Bardzo się cieszymy, że nauczyciele podtrzymują tę tradycję i pomogli zorganizować tzw. „Mikołajki” w klasach. Dzieci mają wiele radości i chyba czują się wyróżnione, że do nich, Polskich dzieci, przychodzi jeszcze Święty Mikołaj.

Oby ta tradycja tkwiła w nas jak najdłużej, bo nie ma nic piękniejszego niż sprawianie radości i niespodzianek drugiemu człowiekowi.

Monika Żmuda

WIGILIA

W ostatnią przedświąteczną sobotę klasa I gimnazjum zorganizowała szkolną wigilię.

Zaproszone zostały wszystkie klasy uczące się w sobotnie popołudnia, nauczyciele, księża i panie pracujące dla szkoły. Piękny napis nad drzwiami „WIGILIA” i udekorowana girlandami, bańkami i gałązkami świerkowymi sala dużego salonu wprowadziły prawdziwie świąteczny nastrój.

Dzieci nie zapomniały o przygotowaniu detali :piękny stół ze świecami, sianko, opłatek.

Wigilia rozpoczęła się składaniem sobie życzeń i połamaniem się opłatkiem.

Opłatek wigilijny jest symbolem pojednania i przebaczenia, znakiem przyjaźni i miłości.

Wyraża chęć bycia razem, we wspólnocie. Nasza Szkoła stała się jedna wielką Rodziną; dzieci zbliżyły się do siebie, by złożyć sobie życzenia, niektóre króciutkie, niektóre bardziej od serca, ale wszyscy życzyli sobie samych dobrych rzeczy i spędzenia zdrowych i wesołych Świąt.

Po modlitwie nadszedł moment na wigilijne biesiadowanie. Rodzice i dzieci wszystko wcześniej zaplanowali i rozdzielili między sobą zadania by na stole pojawiły się prawdziwe wigilijne potrawy takie jak barszcz czerwony z uszkami z grzybami, przeróżne ciasta świąteczne: sernik, makowiec , biskopt, sałatki, słodycze i mandarynki. A wszystkiego było tyle, że każdy mógł poczuć przedsmak zbliżających się Świąt. Spotkanie zakończyło się kilkoma kolędami, których pierwsze brzmienie u niejednego wywołało duże wzruszenie.

Wigilijne spotkania, już na gruncie klasowym zorganizowane były w również w innych klasach szczególnie w I – III.

Monika Żmuda

JASEŁKA

JASEŁKA

Zobaczcie jakie to podobne! - Pójdźmy oddać Mu pokłon!

W środę, na zajęciach szkoły polskiej, dzieci przysły ubrane na biało i jakoś tak rozjaśniło się

w klasach i na podwórkui wydawało się wszystkim, że pełno aniołków biega po szkole.

W południe wszystkie „anioły” zebrały się w kościele, aby oddać pokłon Panu Jezusowi.

Jasełka, które przygotowała klasa I i III, rozpoczęły się od wystawienia Najświętszego Sakramentu, aby razem z Jezusem sięgnąć pamięcią do wydarzeń sprzed 2000 lat. Mogliśmy zobaczyć jakie to wszystko było podobne: żłób i grób; pieluszki przy narodzeniu i płótna przy złożeniu do grobu; gwiazda, która drogę wskazała i krzyż, który drogę wskazuje.

Później pojawił się Anioł, aby zwiastować radość pasterzom i chóry anielskie śpiewały „GLORIA”.

Podobnie, Anioł przy zmartwychwstaniu oznajmił niewiastom, że grób pusty, że On Zmartwychwstał....

i GLORIA z nocy Narodzenia przedłużyła się aż do świtu poranka wielkanocnego i w naszym kościele mogliśmy uwielbiać Boga śpiewem ALLELUJA.

Jakie to wszystko jest podobne.

Kto spotykał Jezusa przy Jego narodzeniu i przy Jego zmartwychwstaniu oddawał Mu pokłon:

Mędrcy ze Wschodu, niewiasty gdy Zmartwychwstałego zobaczyły....

Tego dnia każdy z nas mógł też oddać pokłon Jezusowi, który patrzył na nas i nam błogosławił. Tego dnia my mogliśmy patrzeć na Niego i chcieliśmy w Jego oczach zobaczyć skrawek nieba, by jeszcze bardziej za tym niebem zatęsknić. Jakie to wszystko jest podobne : Boże Narodzenie, Męka , Śmierć i Zmartwychwstanie Pana Jezusa.

Niech Dobry Bóg będzie uwielbiony w tym wszystkim, co się tego dnia wydarzyło w naszej Parafii.

Siostra Magdalena

MUZYKOWANIE U ŚWIĘTEJ GENOWEFY

Po zesłorocznych spotkaniach, już właściwie tradycyjnie, dwa razy w tym semestrze spotkaliśmy się na „Muzykowaniu u Genowefy” zorganizowanym przez Nauczycielkę naszej szkoły, Panią Edytę Karską. Pierwsze spotkanie odbyło się w listopadzie i było muzykowaniem andrzejkowym.

Okazują się, że uzdolnionych uczniów jest cała masa. Przyniesione instrumenty i style muzyki były bardzo różnorodne: od klasycznych utworów na flet, skrzypce, pianino czy fortepian poprzez oryginalny dźwięk trąbki po piosenki śpiewane solo po polsku i po francusku. Bardzo odważny był Ksawery, który zaśpiewał kilka utworów w obu językach. Wszystkich ogromnie ujęła interpretacja przez młodą artystkę piosenki z repertuaru Marka Grechuty „Ważne są tylko te dni, których jeszcze nie znamy”. Swoją obecnością zaszczycił nas Ksiądz Proboszcz, który przepięknie zaśpiewał nam swoim szkolonym głosem: „Niebiosa głoszą Wiecznego cześć chwałę”.

Ponownie spotkaliśmy się w styczniu tym razem by pokolędować. Kolędowanie to piękna polska tradycja, powoli niestety zanikająca. Dziś częściej kolędy i pastorałki odtwarzane są z płyt CD czy też

słuchane są w radiu i telewizji niż śpiewane samodzielnie, w rodzinie. Dzięki inicjatywie Pani Edyty, która dla wszystkich lubiących śpiewać, grać czy tylko obcować z muzyką przygotowała nuty i teksty najbardziej znanych kolęd, wszyscy mogli się przygotować do wspólnego występu. Tym razem trąbki nie było, ale wśród fletów, skrzypiec, gitary, wiolonczeli i pianina zabrzmiał saksofon. Prawdziwą ucztę przygotowała nam Pani skrzypaczka, która dała nam wirtuozyjny koncert. Na

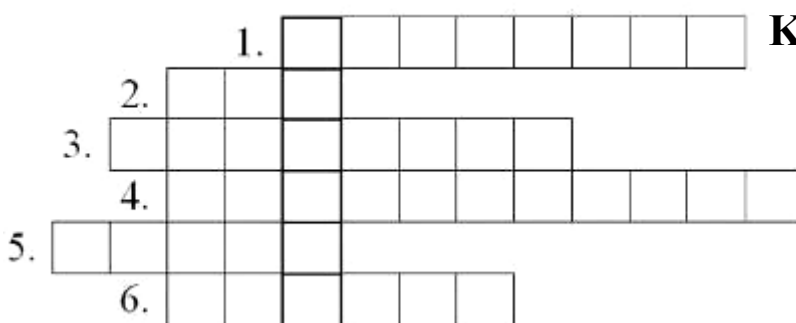
zakończenie wszyscy razem, rodzice i dzieci, zaśpiewaliśmy kilka ulubionych kolęd.

To wspaniale, że spotkania te cieszą się taką popularnością. Już teraz serdecznie zapraszamy na następne muzykowania, wiosenne i wakacyjne, i dziękujemy Pani Edycie za zaangażowanie i poświęcenie.

Monika Żmuda

Muzykowanie

KRZYŻÓWKA WIOSENNĄ

Odpowiedzi podpisane imieniem, nazwiskiem i klasą prosimy przynosić do sekretariatu!

Wylosowane zostaną 3 nagrody!!!

1. Kukła, palona i topiona na wiosnę.
2. Część topniejącego lodu, znajdującego się na rzece.
3. Miesiąc w którym rozpoczyna się lato.
4. Kwiat wyłaniający się za śniegu.
5. Kotki, które rosną na drzewach.
6. Ptak, symbolizujący wiosnę.

ZABAWA KARNAWAŁOWA

W dniu 22 .01. 2012 roku dzieci z naszej szkoły bawiły się na corocznym balu karnawałowym zorganizowanym przez Komitet Rodzicielski.

Zabawa karnawałowa

Zgodnie z tradycją dzieci poprzebierane za bajkowe postacie wraz ze swoimi rodzicami rozpoczęły bal polonezem. Wielobarwny korowód wypełnił całą salę wesołym gwarem.

Między księżniczkami, piratami, spidermanami, wróżkami, kowbojami i.t.p krążyła niezastąpiona pani wodzirej Pani Ula.

Jak zawsze na dzieci czekało wiele konkursów i dobra muzyka prowa-

dzona przez Państwa Świerzych. Największym powodzeniem cieszyło się krzesło muzyczne. Nawet rodzice dali się namówić na zabawę, a każdy, kto wygrał, został

nagrodzony .
Przez kilka godzin wystrojona na tę okazję sala wypełniona była śmiechem i wesołymi okrzykami. Loteria i tym razem była oblegana praktycznie do samego końca i do ostatniego losu. Główną wygraną były : kolacja rodzinna w restauracji serwującej kuchnię libańską oraz bilety wstępu do Aquaboulevard. Wielkim zainteresowaniem cieszył się również barek. Zaopatrzone, dzięki pomocy wielu rodziców, ugi-

nał się od pysznych ciast i wspa-
niałych wypieków. Naleśniki i pączki zniknęły w mgnieniu oka, zwłaszcza że trzeba było nabrać sił do tańca, a napoje skutecznie chłodziły gorącą atmosferę.

Dodatkową atrakcją tegorocznej zabawy była obecność Świętego Mikołaja, który mimo wielkiego zmęczenia niedawno zakończonym sezonem „prezentowym”, uszczęśliwił uczestników balu.

Cieszymy się, że nasze pociechy mogły spędzić kilka niezapomnianych chwil w radosnej i tanecznej atmosferze.

Bezinteresowna pomoc wielu rodziców i zaprzyjaźnionych osób oraz ich zaangażowanie w organizację, przygotowania i... sprzątnięcie po zabawie pozwoliły zaliczyć tę imprezę do niezwykle udanych - w naszym karnawałowym balu uczestniczyło około 400 osób .

DZIEKUJEMY WSZYSTKIM SERDECZNIE !

Bogumiła Stawarska

Verba volant, scripta manent

Orędzie Proboszcza na rok 2011/2012

Kochane dzieci! Szanowni Nauczyciele i Rodzice!

Rok pracy w Szkole Polskiej przy parafii św. Genowefy w Paryżu już trwa. Większy ruch przy ulicy 18 Claude Lorrain w środy i soboty oznacza, że trwają tu zajęcia dla polskich dzieci od rana do wieczora, a dzwoni Pani Donaty i Edyty zapraszają do klas na lekcje. Zatraskane Panie nauczycielki i Siostry Nazaretanki oraz miejscowi Gospodarze czynią wszystko, aby uczniowie poczuli się tu jak w Ojczyściej Szkole – w Małej Polsce na francuskiej ziemi.

Każda z klas ma swój własny program nauczania i własny plan katechetyczny. Znaczą go kolejne gazetki w klasach – o porach roku, o bohaterach lektur oraz o okresach roku liturgicznego.

Dobrze, że te dwa nurty ze sobą się splatają, bo tak naprawdę nasze życie wpisane jest w historię zbawienia, – czyli w nieustanny dialog Boga Stwórcy i Odkupiciela z każdym człowiekiem.

Stad wrześniowe dni początku zajęć szkolnych wiążemy ze Świętem Narodzenia Matki Bożej, zwanej Matką do Dobrego Zasiewu. Jak rolnicy rzucają ziarno na

rozoraną ziemię, tak ziarno Słowa Bożego – ziarno Prawdy Bożej – zasiewane jest w sercach dzieci, aby w nich zakiełkowało, wzrosło i wydało obfite plony - Jak trzeba się wiele napracować, by dobrze przeżyć choćby jeden dzień, dobrze odrobić zadania. Symbolem takiej życiowej przeplatanki staje się październikowy różaniec – szczególnie dla uczniów klasy drugiej – To właśnie przez modlitwę umacnia się owo dążenie do chwały, do zdobycia najlepszej oceny na końcu roku szkolnego, a tak naprawdę na końcu życia.

Potem następuje krótka przerwa w zajęciach – przed Uroczystością Wszystkich Świętych, – aby nie zapomnieć, gdzie jest nasz Dom Ojczyzny. Ani nad Sekwaną, ani nad Wisłą, – lecz w niebie. I świeci nam to przypominają! Pamiętamy więc o naszych zmarłych,

O rodzicach, o wielkich przywódcach narodowych, o żołnierzach, co strzegą polskich granic. Na końcu staje przed nami Chrystus Król, którego ministranci pozdrawiają zawołaniem: Króluj nam Chryste! Zawsze i wszędzie.

A gdy nadchodzi grudniowe zimne noce, do drzwi naszych domów puka święty Mikołaj, uśmiecha się w swej dobroci i przynosi małe, słodkie podarunki. Te radość dzieci dobrze znają z naszego kościoła.

W tym to czasie urzeka nas wszystkich, szczególnie dzieci komunijne - Czysta Pannienka z rue du Bac w Paryżu – Niepokalanie Poczęta. To Ona przekazuje dzieciom cudowny medalik. Trzeba widzieć radosne zadziwienie w oczach dzieci, które tam śpiewają: „piękna ty jesteś jak słońce...”

A potem brzmi przedświąteczna kolęda. Jak pięknie dzieci śpiewają i grają polskie, kolędy. Pani Edyta Karska organizuje wtedy konkursy kolędowe, które wszystkim bardzo się podobają.

Dobrze, że są takie, święta, gdy ciepło robi się na sercu, gdy rozłamuje się biały opłatek i płyną szczere życzenia.

Pamiętacie dobrze wasz bal karnawałowy – kolorowy, rozśpiewany, wśród tańca i radości wszystkich fotografów i kamer - szkoda że to wszystko trwa zbyt krótko!

Początek miesiąca lutego – naznaczony jest przed Ołtarzem zapaloną świecą chrzcielną i ponownym wyznaniem wiary. Najczęściej też w tym miesiącu rozpoczyna się Wielki Post, który w Środę Popielcową znaczy popiołem nasze głowy. Chcemy być lepszymi, chcemy dalej dobrze pracować i zdążać dobrą drogą, która jest Chrystus. Trzeba iść za Nim Drogą Krzyżową.

Po trudach zimy, może pobytu w Alpach lub u Rodziny w Polsce, zaczyna w ogrodzie śpiewać kos i ogłaszać przyjście wiosny. Dla nas jest to znak, że po śmierci następuje z martwych powstanie i radosny śpiew Alleluja.

Te dni paschalne są najpiękniejsze w ciągu całego roku. Pan Jezus umywa nogi uczniom/ministrantom/, modli się za nas w Ogrodzie Oliwnym, idzie na Kalwarię i tam umiera, a złożony do Grobu – trzeciego dnia wstaje Żywy!

Jemu w darze składane są serca uczniowskie w pierwszej spowiedzi sakramentalnej oraz w Pierwszej Komunii świętej. Któż z nas nie poznał radości założenia czystego

białego ubranka – zwanego alba – najpiękniejszego wianuszka z żywych kwiatów.

Wszystko to dla Ciebie, Jezu.

W kościołach śpiewana jest Litania do Matki Bożej i powtarzane wezwania: - Matko najmiłsza, Bramo niebieska, Królowo Polski – módl się za nami.

W te dni organizowana jest Pielgrzymka Polaków do Lourdes, w wielu kościołach młodzie stają przed biskupem prosząc o udzielenie Sakramentu Bierzmowania

Rok szkolny powoli zbliża się do końca. Panie nauczycielki podliczają przeczytane lektury szkolne, sprawdzają znajomość gramatyki i ortografii, wiadomości z historii, a katecheci znajomość wydarzeń biblijnych i naznaczonych modlitw. Czekają szkolne żniwa poprzedzone wycieczką poza miasto,

KONKURSY

Z okazji zbliżających się obchodów 170. Rocznicy powstania Szkoły Polskiej w Paryżu ogłasza konkursy:

KONKURS Nr 1

Literacki:

„Moja Polska Szkoła – moje szkolne wspomnienia”

KONKURS Nr 2

Plastyczny:

Laurka z okazji 170 urodzin Mojej Polskiej Szkoły w Paryżu.

KONKURS Nr 3

Konkurs na wykonanie:

Tablicy informacyjnej poświęconej Sewerynowi Gałęzowskiemu.

KONKURS Nr 4

Konkurs na wykonanie:

tablicy informacyjnej poświęconej Liceum Villard de Lans im. Cypriana Norwida.

KONKURS Nr 5

Konkurs na wykonanie:

Kalendarium – Historia naszej Szkoły w datach w formie tablicy ściennej.

Ukoronowaniem pracy wychowawczej jest oddanie życia Boskiej Obecności w Uroczystość Bożego Ciała i procesji eucharystycznej. 'Zróbcie Mu miejsce, Pan idzie z nieba.» Słyszymy śpiewy wierznych i płyną pod stopy płatki Róż i kwiatów – rozsiewane przez małe dzieci. „Wszystko dla Ciebie, Panie, bo Tys. Nas pierwszy umiłował”.

Przysłowie mówi: 'Koniec wieńczy dzieło, la fin couronne l'oeuvre'.

Jaki wieniec otrzymam na końcu roku szkolnego?

A potem będą wakacje z Bogiem – tak to prawda! – Po dobrym życiu czekają nas wieczne wakacje z Bogiem!

Bonne route! Dobrej drogi z Panem!

KONKURS Nr 6

Konkurs na wykonanie plakatu:

Szkoła Polska w XVII dzielnicy Paryża

KONKURS Nr 7

Konkurs na wykonanie:

Tablicy informacyjnej dotyczącej:

- historii Wielkiej Emigracji
- Polskiej Misji Katolickiej
- Biblioteki Polskiej
- Towarzystwa Historyczno-Literackiego

KONKURS Nr 8

Konkurs na list:

„Moje wspomnienia związane ze Szkołą Polską w Paryżu”

KONKURS Nr 9

Konkurs na wykonanie:

Makiety naszej Szkoły

Zapraszamy wszystkich uczniów do udziału w konkursach.

Więcej informacji na tablicach w szkole lub u nauczycieli.